

Presisering av krav til utdanningsfaglig kompetanse for ansettelse, opprykk og overgang i undervisnings- og forskningsstillinger

Revidert 09.12.2025.

1. Krav til utdanningsfaglig kompetanse

[Forskrift til UH-loven](#) stiller krav om at alle som er ansatt i UF-stillinger har utdanningsfaglig kompetanse. Kompetansenivået skal tilpasses den enkelte stillingskode. Utdanningsfaglig kompetanse er definert som «pedagogisk eller didaktisk kompetanse for å fremme læring, blant annet kunnskap og ferdigheter innen utvikling og gjennomføring av undervisning og veiledning på universitets- og høyskolenivå.»

Utdanningsfaglig kompetanse er en forutsetning for å undervise. Kandidater som ved ansettelse ikke besitter kompetansen, må tilegne seg dette innen to år etter tiltredelse.

I INN er kravene for alle undervisningsstillinger:

- Gjennomført formell opplæring gjennom INNs program i pedagogisk kompetanseutvikling,¹ eller tilsvarende opplæring/relevante kurs, på til sammen minimum 200 timer

For førsteamanuensis, førstelektor, professor og dosent stilles det i tillegg krav om

- Gjennomført egen praktiske undervisning, og opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen kvalitetsutvikling i egen undervisning, veiledning, og vesentlige bidrag til utvikling av utdanningskvalitet. Ferdighetene skal dokumenteres i form av en systematisk og samlet fremstilling (pedagogisk mappe)

For professor og dosent skal den pedagogiske mappen i tillegg dokumentere utvikling av eget pedagogisk arbeid, utover de generelle kravene.

For dosenter skal den den pedagogiske mappen vise vesentlige bidrag til utvikling av det UH-pedagogiske fagområdet.

2. Presisering av kompetansekravene

Nedenfor presiseres det nærmere hva som ligger i begreper brukt i beskrivelse av kompetansekravene over.

2.1 Systematisk, samlet fremstilling (pedagogisk mappe)

En *systematisk, samlet fremstilling* er en egendokumentasjon på den kompetanse og erfaring kandidaten har. Det forventes normalt å vise kompetanse på følgende områder:

- Søkerens grunnsyn eller filosofi for sin undervisning
- En curriculum vitae for søkerens erfaring og utdanning som underviser
- En fortegnelse over undervisnings-, veilednings- og vurderingsformer som har vært brukt,
- Refleksjoner over erfaringer som er gjort og planer for utvikling
- Erfaringer fra arbeid med utvikling av undervisnings- og studiekvalitet (se pkt. 2.2.)

¹ UH-pedagogisk basiskompetanse

Dokumentasjon på at man har utført pedagogisk utviklingsarbeid, laget læremidler og utviklet metoder, attester og tjenesteuttalelser for pedagogisk lederskap, samarbeid med kolleger, resultat fra studentevalueringer, er elementer som kan styrke framstillingen. Dokumentasjonen må foreligge i digital form og som en pedagogisk portefølje.

Opplistingen må ses i sammenheng med kravene til kompetanse for de ulike stillingskategoriene og hva man kan forvente av informasjon i søknaden på de ulike punktene.

2.2 Opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen kvalitetsutvikling i egen undervisning, veiledning, og vesentlige bidrag til utvikling av utdanningskvalitet

For stillinger som førsteamanuensis, førstelektor, professor og dosent stilles det krav om «opparbeidet grunnleggende ferdigheter innen kvalitetsutvikling i egen undervisning, veiledning, og vesentlige bidrag til utvikling av utdanningskvalitet.» Denne kompetansen skal dokumenteres i kandidatens pedagogiske mappe (pkt. 2.1). Her følger nærmere presiseringer av INNs forventninger til de enkelte deler av kravet:²

2.2.1 Grunnleggende ferdigheter:

- Kan utvikle studieplaner og planlegge egen undervisning og fagemner, med særlig vekt på formulering av gode læringsutbyttebeskrivelser og anvendelse av disse som redskap og retning i egen undervisning.
- Har et sikkert grep om de mest vanlige undervisningsformene i høyere utdanning, dvs. kan anvende og variere disse på best mulig måte ut fra målgruppe, fagområde og den situasjon de anvendes i.
- Anvender digitale verktøy og digitale læringsressurser på en relevant og læringsfremmende måte.
- Behersker de mest vanlige vurderings- og prøveformer og har utviklet en god forståelse for om disse fremmer og måler det læringsutbyttet som er ønsket oppnådd.
- Gir velfunderte og læringsfremmende tilbakemeldinger til enkeltstudenter og studentene som gruppe.
- Evner å reflektere og handle på bakgrunn av evaluering av egen undervisning

2.2.2 Kvalitetsutvikling i egen undervisning og veiledning

Det forventes at kandidaten beskriver hvordan grunnsyn og erfaringer har utviklet seg i kompleksitet og nyanser for å støtte studenters læring, inkludering av studenter i læringsfellesskap og stimulering av dem til større erkjennelse, lærdom og modenhet. Søkere skal vise til systematisk videreutvikling av undervisningens og veiledningens form og innhold og kunne dokumentere resultater, for eksempel gjennom bedre prestasjoner, bedre vurderinger fra studentene eller høyere grad av gjennomføring.

Kandidaten skal dokumentere pedagogisk utviklingsarbeid fram til i dag og planer for utvikling av egen kompetanse som underviser for framtida.

2.2.3 Vesentlige bidrag til utvikling av utdanningskvalitet

Det forventes at kandidaten beskriver hvordan de har delt sine erfaringer og forskning med kollegaer og søkt samarbeid med ledelse, studenter eller kollegaer for å utvikle kvaliteten på studier. Søkeren skal ha vist initiativ og engasjement for å utvikle undervisning på mange nivå, fra metoder, til planlegging, til planverk og samarbeid med praksis eller samfunnsaktører. Søkeren skal vise til aktiv deltakelse i pedagogiske diskusjonsfora, seminar og faglige møteplasser, og involvering av engasjerte partnere i å fremme studiers betydning for studenters dannelse, i deres forberedelse for arbeidsliv og samfunnsengasjement. Søkere har fokus på studentens forberedelse for arbeidsliv og profesjonenes krav til ansvarlighet, bærekraft og innovasjon i utvikling av studier.

² Drøfting fra tidligere høringsnotat er benyttet som kilde:

<https://www.regjeringen.no/contentassets/1403577860194706aff777e0425bb1eb/horingsnotat-forskrift-om-ansettelse-og-opprykk-i-undervisnings--og-forskerstillinger.pdf>

Det stilles høyere krav til professorkompetanse enn for førsteamanuensis- og førstelektorkompetanse. Det skal videre stilles høyere krav til kandidatens bidrag til utvikling av utdanningskvalitet for å tilkjenne dosentkompetanse, enn for professorkompetanse.

3. Vurdering av undervisningsfaglig kompetanse for personer som har blitt validert ihht. tidligere krav eller med kompetanse opparbeidet i utlandet

INN forventer at alle i UF-stillinger har gjennomført formell opplæring gjennom INNs program i pedagogisk kompetanseutvikling. Unntak for og tilpasninger til kravet om formell opplæring er som følger nedenfor.

Merk at øvrige krav til undervisningsfaglig kompetanse gjelder, uavhengig av om det innvilges unntak for formell opplæring.

3.1. Godskriving av eldre kurs og mindre omfattende kurs

Søkere som har kursbevis for basiskompetanse fra andre læresteder med mindre varighet enn 200 timer, kan bli unntatt for kravet dersom kurset/emnet er fullført før 1.9.2019. Kandidater med nyere kurs, kan få godskrevet deler av INNs kurs ved dokumentasjon på gjennomførte relevante kurs fra andre universitet og høyskoler. Vurdering av godskriving utføres ved opptak til INNs program i pedagogisk kompetanseutvikling (UH-ped. kurset).

3.2 Status til kandidater som har gjennomført validering av undervisningsfaglig kompetanse

Søkere som har fullført en valideringsprosess, enten gjennom å ha fått tilkjent kompetanse gjennom kompetansevurdering til førstestilling, eller gjennom validering av tidligere pedagogisk utdanning og demonstrert pedagogisk kompetanse, kan også unntas kravet om 200t kurs i pedagogisk INNs program i pedagogisk kompetanseutvikling.

3.3 Undervisningsfaglig kompetanse fra utlandet

Det kan ikke uten videre settes likhetstegn mellom pedagogisk kompetanse opparbeidet i Norge og pedagogisk kompetanse opparbeidet i utlandet. Kandidater med kurs fra utlandet, kan få godskrevet deler av INNs kurs ved dokumentasjon på gjennomførte relevante kurs ved universitet og høyskoler i utlandet. Vurdering av godskriving utføres ved opptak til INNs program i pedagogisk kompetanseutvikling (UH-ped. Kurset).